

LBRIS

We know
books

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a III-a

CORINT
LOGISTIC

Emil Pantelimon – coordonator
Angelica Baci
Simona Haideu
Silvia Maxim
Anna Ungureanu
Cezar-Mihail Verlan

**MUZICĂ
ȘI MIȘCARE**

Imnul Național al României	3
Harta manualului	4

Călătorie în lumea muzicii vocale .....

Sunetele din natură.....	8
Timbrul muzical.....	10
Cântarea vocală.....	12
Cântarea vocală individuală, în grupuri mici, în colectiv și cu acompaniament	14
Proiect muzical - Corul clasei mele	16
Recapitulare.....	18
Evaluare.....	20

Călătorie în lumea folclorului.....

Folclorul copiilor	22
Jucării muzicale și instrumente ECO (1)	24
Jucării muzicale și instrumente ECO (2)	26
Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (1).....	28
Colinde și tradiții ale sărbătorilor de iarnă (2)	30
Recapitulare.....	32
Evaluare.....	34

Călătorie în lumea muzicii instrumentale.....

Familia instrumentelor cu coarde ...	36
Vioara – Regina instrumentelor muzicale.....	37
Familia instrumentelor de percuție.....	38
Pianul – Regele instrumentelor muzicale.....	39
Familia instrumentelor de suflat	40
Flautul Fermecat.....	41
Recapitulare	42
Evaluare.....	44

Limbajul muzicii .....

Înălțimea sunetului. Sunete înalte și sunete joase	46
Ritmul. Sunete lungi și scurte	48
Portativul și Cheia sol.....	50
Sunetele și notele sol și mi.....	52
Sunetul și nota la	54
Sunetul și nota do ¹	56
Sunetul și nota re	58
Sunetul și nota fa	60
Sunetul și nota do ²	62
Sunetul și nota si	64
Recapitulare.....	66
Evaluare.....	68

Muzică și mișcare .....

Legătura dintre melodie și text. Strofa și refrenul. Nuanțele	70
Dansul popular.....	72
Percuția corporală.....	76
Recapitulare	78
Evaluare.....	80

Partiturile mele .....

Partiturile mele	81
-------------------------------	-----------

Sunetele din natură

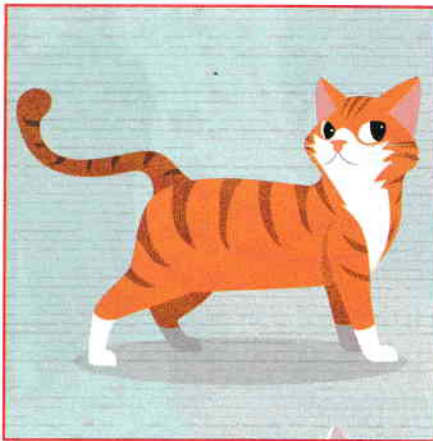
OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

De unde provin sunetele pe care ți le sugerează imaginile de mai jos? Încearcă să le reproduci.

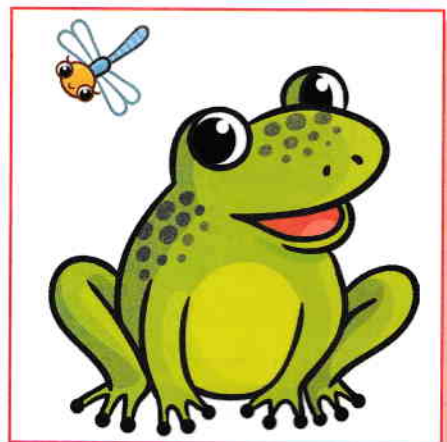
REȚINE

Tot ceea ce auzim în jurul nostru poartă numele de sunet. Sunetele pot fi produse de oameni, de animale, de obiecte și de fenomene ale naturii. Sunetele pot fi plăcute și neplăcute (zgomote). Urechile noastre sunt mereu active și primesc continuu sunetele care călătoresc prin aer. Atunci când sunetul se lovește de anumite obiecte, se produce ecoul.

VOCABULAR

balet - spectacol fără cuvinte care îmbină elemente de dans, muzică și pantomimă
acustica - știința care studiază tot ceea ce ține de sunet

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Fă echipă împreună cu colegul/colega ta de bancă. Unul dintre voi va reproduce un sunet din natură, iar celălalt va trebui să-l recunoască. Rolurile se schimbă după trei încercări.

EXPERIMENTEAZĂ

- » Umple două punguțe cu aer (suflând în ele), două cu apă și alte două cu nisip. Leagă-le la gură.
- » Acoperă-ți urechile cu cele două pungi pline cu aer și roagă un coleg să bată din palme. Ce auzi?
- » Fă același lucru cu pungile cu apă, iar apoi cu cele cu nisip. Spune ce auzi în fiecare dintre aceste două situații.

AUDIȚII

Vizionează alături de colegii tăi un fragment din spectacolul de balet „Scufița Roșie”, susținut pe scena Operei Comice pentru Copii, și identifică sunetele din natură.

Greierile și brotăcelul

1. Sub o frun - ză de ar - țar Cân - tă - un gre - ier lă - u - tar.
2. Iar a - lă - tu - rea, pe lăc, Vrea să cân - te și - un bro - tac:
3. Bro - tă - ce - lul dă cu - vânt: „Gre - ier, taci! Eu vreau să cânt.”

Cri, cri, cri, cri, Cri, cri, cri, cri, cri.
Oac, oac, oac, oac, Oac, oac, oac, oac, oac.
Oac, oac, oac, oac, Oac, oac, oac, oac, oac.

ȘTIAI CĂ...?

- În spațiul cosmic nu există sunet.
- Cel mai puternic sunet de pe planeta noastră a fost produs de un vulcan.
- Sunetul se deplasează mai lent prin aer și mai repede prin apă.

Timbrul muzical

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Privește imaginile alăturate. Spune ce au ele în comun, dar și ce au diferit.

REȚINE

Fiecare voce sună într-un mod special și diferit, de la o persoană la alta, chiar și atunci când se cântă același sunet. Timbrul muzical este amprenta sonoră a oricăror ființe sau obiecte. Timbrul reprezintă calitatea unui sunet de a fi recunoscut după sursa care l-a produs. Sunetele cu ajutorul cărora poate fi creată muzica se numesc sunete muzicale. Timbrul muzical este de două feluri: vocal sau instrumental.

VOCABULAR
amprenta sonoră -
elementul caracteristic
sunetului

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

Fiecare elev va merge în fața clasei, pe rând. Se va așeza cu spatele, iar trei dintre colegi îi vor rosti numele. După ce îi va recunoaște, va fi înlocuit de un alt coleg.

EXPERIMENTEAZĂ

Timbrele poștale se folosesc din cele mai vechi timpuri pentru a trimite scrisori rudelor sau prietenilor. Desenează un chenar asemănător celui din imagine și apoi creează propriul timbru, așa cum ți-l imaginezi. Compară timbrul tău cu cel al colegului / colegei de bancă. Ce observi?

Deschide urechea bine

Grigore Teodosiu

3

5

Des - chi - de u - re - chea bi - ne Să ve - dem ghi - cești ori ba?
 Ci - ne te-a stri - gat pe nu - me? Hai, ghi - ceș - te, nu mai sta.
 Ai ghi - cit, ai ghi - cit, Treci la loc, fii mul - țu - mit.
 N-ai ghi - cit, n-ai ghi - cit, Treci la loc, ești ne - că - jit.

Legenda notelor muzicale

Do Re Mi Fa Sol La Si Do

Do - Roșu
Re - Portocaliu
Mi - Galben
Fa - Verde-deschis

Sol - Verde-închis
La - Mov
Si - Roz
Do - Roșu

Ridică-te în picioare. Execută exercițiul de inspirație (tragi aerul pe nas), apoi pe cel de expirație (scoți aerul pe gură), de câte 5 ori. Apoi realizează 5 rotiri ale capului de la stânga la dreapta și 5 de la dreapta la stânga. Finalizează seria de exerciții cu 10 ridicări ale umerilor. Repetă această serie de 3 ori.

Cântarea vocală

REȚINE

Sunetele emise de vocea umană sunt produse prin vibrația corzilor vocale.

Pentru a cânta corect, trebuie să respectăm următoarele reguli:

- » spatele drept
- » brațele relaxate, pe lângă corp
- » respirația, cu cele două faze: inspirația și expirația
- » gura rotunjită
- » dicția corectă
- » atenția la dirijor (preluarea tonului)

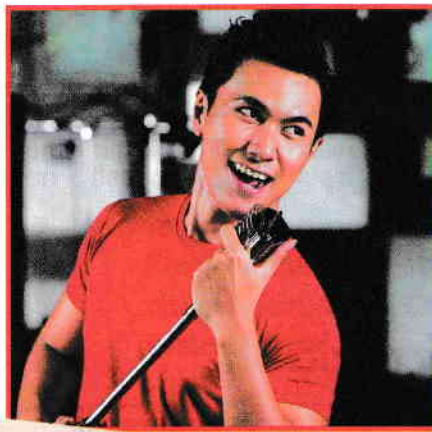
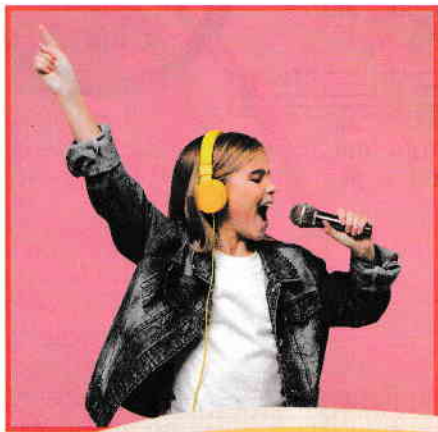

OBSERVĂ ȘI DESCOPERĂ

Încearcă să emiți diverse sunete, apăsând cu palma pe gât, sub bărbie.

Ce simți?

Cum crezi că sunt produse aceste sunete?

VOCALIZE

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Ma - Me - Mi - Mo - Mu

Oa-ia a-ia e a ei, o iau eu

EXPERIMENTEAZĂ

Prinde un elastic de borcane între degetul arătător și degetul mare de la aceeași mână. Ciupește cu degetele mâinii opuse cele două benzi bine întinse. Ce observi?

Roagă-ți colegul de bancă să întindă elasticul, folosind degetele arătătoare de la ambele mâini. Ciupește benzile astfel întinse.

Ce observi?

CÂNTĂ

Acum e toamnă, da!

Grigore Teodosiu

Vioi

1. A, a, a!	A - cum e toam-nă, da!	Frun-za-n co - dru-n-găl - be-neș-te,
2. E, e, e!	Plă - cu - tă vre - me e!	Me - re, pru - ne, nuci și pe - re,
3. I, i, i!	Ve - niți, co - pii, la vii!	Stru - gu - re - le must se fa - ce
4. O, o, o!	Se duc co - co - rii - n stol.	Se duc cucu și rân - du - ne - le

Iar - ba - n câmp se veș - te - jeș - te.	A, a, a!	A - cum e toam-nă, da!
Noi a - vem du - pă plă - ce - re.	E, e, e!	Plă - cu - tă vre - me e!
Și no - uă mus - tul ne pla - ce	I, i, i!	Ve - niți, co - pii, la vii!
Și ne pa - re rău de e - le.	O, o, o!	Se duc co - co - rii - n stol.

VOCABULAR

dicție - modul în care pronunțăm silabele, cuvintele și sunetele

ton - sunet simplu pe care îl folosim pentru a începe un cântec